



Sfântul, slăvitul și mult lăudatul Apostol Ștefan Întâiul-mucenic (din grecește **Στέφανος**, "coroană") a fost unul din primii convertiți creștinidintre evreii greci, unul din primii șapte diaconi hirotoniți de Apostoli și primul mucenic al Bisericii Ortodoxe. Biserica pomenește mucenicia Sfântului Ștefan în 27 decembrie și mutarea moaștelor lui 2 august, dar și în 15 iunie odată cu Sfinții Fortunat și Ahaic.

Viața

Sfântul Ștefan era un evreu din provinciile grecești, rudă cu Sfântul Pavel și a fost unul din primii șapte diaconi hirotoniți de Apostoli pentru a sluji Biserica din Ierusalim (apoi fiind făcut arhidiacon).

Asterias spune: Sfântul Ștefan a fost "punctul de plecare al martirajului, dascălul suferinței pentru Hristos, temelia dreptei mărturisiri, odată ce Ștefan a fost primul care și-a vărsat sângele pentru Evanghelie."

Duhul Sfânt a lucrat cu putere prin credința lui, permițându-i să facă multe miracole și întotdeauna i-a învins

pe evreii care îl provocau la discuții.

Evreii, în ura lor față de Ștefan, au mințit poporul, dar Sfântul Ștefan, cu fața strălucitoare, a reamintit poporului minunile lui pe care Dumnezeu le făcuse prin el și chiar i-a certat pe evreii pentru uciderea lui Hristos cel nevinovat.

Poporul era foarte furios din cauza a ceea ce el credea că este o blasfemie și 'scrâșneau din dinți' către Ștefan. Atunci l-a văzut el pe Hristos în rai și a povestit oamenilor ce vedea. Auzind acestea, evreii l-au scos în afara porților orașului și l-au lapidat, cu ruda sa Saul (mai târziu Sfântul Pavel) păzind hainele celor ce îl omorau pe Ștefan. Departe de locul lapidării, pe un deal, stăteau Fecioara Maria și Sfântul Ioan Evanghelistul care au asistat astfel la primul martirizat pentru Fiul lui Dumnezeu și care s-au rugat pentru Ștefan în timp ce era lapidat. Acest martiraj a avut loc la aproape un an de la Pogorârea Duhului Sfânt.

Moaștele

Moaștele Sfântului Ștefan Întâiul-mucenic au rămas la picioarele dealului timp de două zile ca să fie mâncate de câini. Dar în a doua noapte, Gamaliel— profesor al Apostolului Pavel și al Apostolului Barnaba— împreună cu fiul său, au venit în secret și au dus trupul pe proprietatea lor din Cafarganda unde l-au îngropat.

De asemenea, Nicodim, care a murit în timp ce plângea la acest mormânt, a fost îngropat acolo împreună cu nepotul lui Gamaliel și cu Gamaliel însuși după adormirea sa.

După mulți ani, amintirea locului de înmormântare a Sfântului Ștefan s-a pierdut, până în 415 când Gamaliel i-a apărut de trei ori Părintelui Lucian, preot în Cafarganda. El i-a arătat Părintelui Lucian locul de îngropare și toate cele legate de acesta. Părintele Lucian a primit binecuvântare de la patriarh ca să dezgroape sfinții din mormintele lor de

unde o mireasmă puternică și dulce umplea peștera.

Moaștele Sfântului Ștefan au fost duse în Zion și înmormântate cu multă cinstire. Mulți bolnavi au fost vindecați de moaștele lui. Celelalte trei moaște au fost puse într-o biserică dintr-o peșteră din partea de sus a unui deal. Ulterior, aceste moaște au fost duse la Constantinopol.

Imnografie

Tropar (glasul al 4-lea):

Cu nevoință bună te-ai nevoit, întâiule mucenice al lui Hristos și apostole și păgânătatea tiranilor ai vădit, căci cu pietre fiind ucis de mâinile celor fără de lege, cunună ai luat din dreapta cea de sus și ă tre Dumnezeu ai glăsuț, strigând: Doamne, nu le socoti lor păcatul acesta.

Condac (glasul al 8-lea):

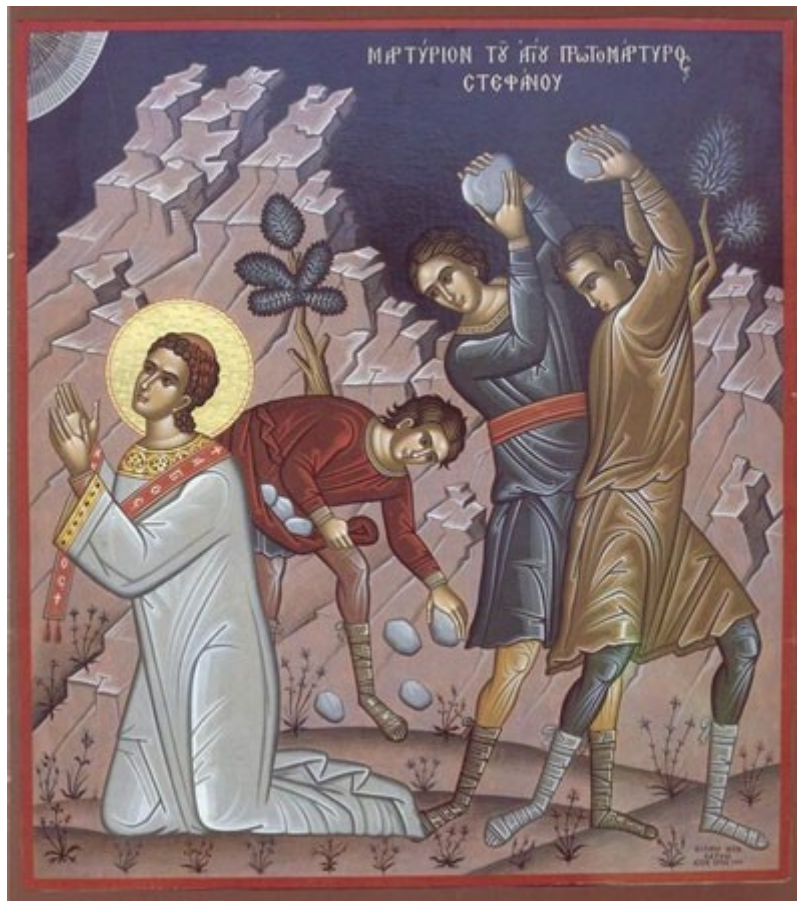
Stăpânul nostru ieri a venit la noi cu trup, iară astăzi sluga Lui a ieșit cu totul din trup; ieri Împăratul nostru S-a născut cu trup, astăzi sluga cu pietre este ucisă; că pentru Dânsul se și sfârșește te întâiul mucenic și dumnezeiescul Ștefan.

Iconografie

Dionisie din Furna, în Erminia sa (ed. Sophia, București, 2000, pp. 149, 153, 194), arată că Sf. Apostol, Întâiul-mucenic și Arhidiacon Ștefan trebuie zugrăvit în chipul unui tânăr, fără barbă, înând în mână un sul înfăurat, însemnul propovăduirii sale apostolice, sau purtând veșmintele diaconesști.



Iar mucenicia lui se reprezintă astfel: În centru, Sfântul Mucenic Ștefan este bătut și omorât cu pietre, iar Apostolul Pavel este reprezentat tânăr, fără barbă, cu capul acoperit de o glugă, stând deoparte, păzește hainele ostașilor.



Sursa: orthodoxwiki.org, Sfântul Nicolae Velimirovici, *Proloagele de la Ohrida*.